

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA

POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. WŁADYSŁAWA REYMONTA W OBORNIKACH ŚLĄSKICH

1. Procedura ewakuacji pracowników i uczniów
2. Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku
3. Procedura postępowania w przypadku konieczności udzielania pierwszej pomocy uczniom
4. Procedura postępowania na wypadek wtargnięcia do szkoły
5. Procedura postępowania na wypadek podłożenia ładunku wybuchowego
6. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia o cyberprzemoc na terenie szkoły
7. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły przebywa uczeń znajdujący się pod wpływem alkoholu i narkotyków
8. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia posiadania przez ucznia środków odurzających lub substancji psychotropowych
9. Procedura postępowania wobec ucznia, który jest sprawcą czynu karalnego (przemocy, bójki)
10. Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej
11. Procedura postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego kradzieży
12. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły
13. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie
14. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia
15. Procedura postępowania na wypadek skażenia chemicznego i biologicznego szkoły

Załącznik

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

PROCEDURA EWAKUACJI

pracowników i uczniów

Z BUDYNKÓW

Powiatowego Zespołu Szkół w Obornikach Śląskich

I. CEL PROCEDURY

- sprawdzić organizację i warunki ewakuacji w PZS
- wskazać dyrektorowi problemy, które mogą zaistnieć w szkole i utrudnić sprawną i bezpieczną ewakuację
- przygotować dyrektora, nauczycieli, uczniów oraz pracowników do prawidłowej, samodzielnej ewakuacji przeprowadzonej przed przybyciem straży pożarnej.

II. OBIEKT

- Powiatowy Zespół Szkół

III. PODSTAWY URUCHOMIENIA PROCEDURY

W jakiej sytuacji:

- Pożar /gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami/
- Zamach terrorystyczny /otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego/
- Zagrożenie NSCH (niebezpieczne środki chemiczne) /jeżeli czas dojścia skażonego obłoku powietrza jest większy niż 15 minut/
- Zagrożenie katastrofą budowlaną
- Inne

Kto:

Świadek niebezpiecznego zdarzenia/odbiorca informacji/zobowiązany jest natychmiast powiadomić Dyrektora PZS lub osobę wyznaczoną tel. 605547724

**Nie zwlekać z alarmowaniem straży pożarnej
i ogłoszenia ewakuacji !!!**

IV. SYGNAŁ ALARMOWY — sposób ogłoszenia alarmu

Sygnal alarmowy obowiązujący w PZS to **sygnal dźwiękowy** (dzwonek) **ciągły**.

Sygnal dźwiękowy powinien trwać do czasu zakończenia ewakuacji lub do czasu gdy pozwolą na to warunki.

Włącznik dzwonka znajduje się w sekretariacie

W przypadku awarii bądź braku energii elektrycznej alarm ogłaszany jest poprzez gońców zapowiedzią słowną z użyciem urządzenia głośnomówiącego (megafon) lub urządzeń wydających głośne dźwięki np. gwizdek:

Uwaga! Uwaga! Ogłaszam alarm ewakuacyjny szkoły.

- 1) Dyrektor PZS lub osoba wyznaczona przekazuje komunikat o ewakuacji do pracowników i na tej podstawie ogłasza się alarm i przystępuje do natychmiastowej ewakuacji.
- 2) Ewakuację należy przeprowadzić w sposób zorganizowany kierując się ustaleniami procedury i zaistniałą sytuacją.
- 3) Komunikat o ewakuacji powinien być doprowadzony do wszystkich osób znajdujących się w rejonie PZS.

V. MIEJSCA DO EWAKUACJI

Wyznacza się na miejsce zbiórki:

- teren przyszkolny (plan sytuacyjny),

VI. PRZYDZIAŁ OBOWIĄZKÓW

Dyrektor:

- powiadamia służby ratunkowe wg. ustalonej kolejności,
- podejmuje decyzję o ewakuacji,
- organizuje akcję ratowniczą,
- zbiera informacje o stanie osobowym uczniów i pracowników PZS,
- współdziała ze służbami ratowniczymi,
- w czasie alarmu próbnego zapewnia obecność personelu medycznego.

Wicedyrektor I

- nadzoruje i kieruje przebiegiem ewakuacji z I piętra,
- sprawdza czy wszystkie osoby opuściły pomieszczenia,
- informuje dyrektora o stanie osobowym uczniów i pracowników ,
- wykonuje inne czynności zlecone przez dyrektora.

KTO:

- nadzoruje i kieruje przebiegiem ewakuacji z parteru i piwnicy,
- sprawdza czy wszystkie osoby opuściły pomieszczenia na parterze
- informuje dyrektora o stanie osobowym uczniów i pracowników,
- wykonuje inne czynności zlecone przez dyrektora.

Pracownicy administracyjno-biurowi:

- ewakuacja ważnych dokumentów, pieczęci i wartościowego sprzętu,
- wykonuje inne czynności zlecone przez dyrektora.

Pedagog

- pomoc przy ewakuacji uczniom mających trudności z poruszaniem się,
- w punkcie zbornym opieka nad uczniami,
- wykonuje inne czynności zlecone przez dyrektora.

Nauczyciele:

- nakazują opuszczenie budynku uczniom,

- nadzorują przebieg ewakuacji,
- w razie możliwości zamyka niedomknięte okna w pomieszczeniach,
- informują wicedyrektora o stanie osobowym uczniów,
- w punkcie zbornym opieka nad uczniami,
- wykonują inne czynności zlecone przez dyrektora.

Konserwator:

- sprawdza czy wszystkie wyjścia ewakuacyjne są otwarte, jeżeli nie to natychmiast je otwiera,
- wyłącza dopływ prądu — pożarowy wyłącznik prądu (plan graficzny)
  - a) wyłącznik prądu znajduje się na parterze budynku szklanego przy wejściu głównym
- wykonuje inne czynności zlecone przez dyrektora.

Sprzątaczką:

- pomoc przy ewakuacji uczniom mających trudności z poruszaniem się,
- w punkcie zbornym opieka nad uczniami,
- wykonuje inne czynności zlecone przez dyrektora.

VII. ZASADY PROWADZENIA EWAKUACJI

Ewakuację prowadzi się w każdym przypadku poprzez wyjście z danego pomieszczenia — dalej przez pionowe i poziome drogi ewakuacyjne zgodnie z oznakowaniem kierunków ewakuacji. **(ostateczna decyzja dotycząca kierunku ewakuacji należy do opiekuna grupy i zależy od zaistniałej sytuacji, niekoniecznie musi pokrywać się z kierunkiem określonym przez znaki ewakuacyjne).**

Po zarządzeniu ewakuacji nauczyciele i pozostały personel szkoły znajdujący się w pomieszczeniach budynku ma za zadanie:

- otworzyć drzwi na drogach komunikacji ogólnej,
- wyłączyć lub zabezpieczyć urządzenia i materiały, które stwarzają zagrożenie,
- kierować ewakuacją,

Nauczyciele, pod których opieką przebywają uczniowie mają za zadanie zająć się jedynie swoją grupą, jej ewakuacją i bezpieczeństwem.

Zobowiązuje się nauczycieli do zdyscyplinowania grup z którymi prowadzą zajęcia w chwili ogłoszenia alarmu, sprawdzania obecności uczniów na początku każdej lekcji.

Opuszczając sale lekcyjne:

- nie zabieramy żadnych rzeczy ze sobą,
- pozostawiamy drzwi do pomieszczeń zamknięte (nie na klucz),
- zamykamy wszystkie okna

Nauczyciel zabiera ze sobą dziennik lekcyjny.

Po opuszczeniu obiektu nauczyciel udaje się z grupą uczniów na boisko szkolne do punktu zbornego i sprawdza obecność — pozostają ze swoją grupą na miejscu do czasu wdrożenia odpowiednich decyzji przez dyrektora lub dowódcę akcji ratowniczej.

W czasie ewakuacji należy kierować się zaistniałą sytuacją przy zachowaniu poniższych zasad:

- nie przeciskać się w przeciwnym kierunku do ruchu ludzi,
- izolować pomieszczenia w których powstał pożar od pozostałych przez zamknięcie drzwi, w pierwszej kolejności ewakuować osoby z tych pomieszczeń gdzie wstępuje realne zagrożenie dla życia i zdrowia oraz osoby niepełnosprawne,
- na poszczególnych odcinkach całej drogi ewakuacji nadzorować ewakuację,
- nie dopuszczać do powstania spięrzeń, bezwładnego ruchu względnie paniki,
- zachować spokój i opanowanie,
- łagodzić powstającą sytuację napięciowo - nerwową,
- nie dopuścić do powracania pracowników i uczniów w poprzednie miejsca,
- udzielić w razie potrzeby pierwszej pomocy przedmedycznej i lekarskiej,
- podporządkować się kierującemu akcją ratowniczą,

- w przypadku konieczności ratowania lub samoratownia się z zadymionego pomieszczenia należy pamiętać, że najmniejsze zadymienie wstępuje przy posadzce, trzeba więc głowę trzymać jak najniżej,

**Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku
w Powiatowym Zespole Szkół im. Władysława Reymonta w Obornikach Śląskich**

1. W sytuacji nagłego wypadku na terenie szkoły nauczyciel powinien niezwłocznie zabezpieczyć miejsce wypadku, sprawdzić, czy żaden z uczniów nie ucierpiał.
2. W przypadku uszkodzenia ucznia należy udzielić mu pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz wezwać pomoc lekarską. Do czasu przyjazdu lekarza nauczyciel musi być obecny przy uszkodzonym.
3. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
4. Po udzieleniu uszkodzowanemu pierwszej pomocy i zabezpieczeniu miejsca zdarzenia nauczyciel zobowiązany jest o zdarzeniu oraz podjętych czynnościach powiadomić dyrekcję szkoły, sporządzając także pisemną notatkę.
5. O każdym nagłym wypadku dyrektor szkoły lub nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili nagłego wypadku, powiadamia rodziców uszkodzowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć, podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o nagłym wypadku.

Procedura postępowania w przypadku konieczności udzielania pierwszej pomocy uczniom w Powiatowym Zespole Szkół im. Władysława Reymonta w Obornikach Śląskich

1. Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1604).

2. Cel procedury

Przeżycie osób poszkodowanych po wypadkach zależy od jak najszybszego udzielenia pomocy medycznej i właściwej organizacji transportu do szpitala. Stosowanie tej pomocy wymagane jest w przypadku, gdy u poszkodowanego występują:

- zaburzenia w oddychaniu (bezdech),
- zatrzymanie krążenia,
- krwotok,
- wstrząs pourazowy.

Procedura ma na celu zapewnienie właściwej opieki dziecku poprzez udzielenie pierwszej pomocy przedlekarskiej w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia wychowanka szkoły.

3. Zakres procedury

Procedura dotyczy zasad i zakresu podejmowanych czynności w celu ratowania życia ucznia przed wezwaniem i pojawieniem się fachowej pomocy medycznej.

Pierwsza pomoc przedlekarska to pomoc w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia ucznia szkoły.

Pierwsza pomoc przedlekarska polega przede wszystkim na wezwaniu pogotowia ratunkowego oraz wykonaniu czynności podejmowanych w celu ratowania osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, w tym również z wykorzystaniem wyrobów medycznych oraz produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza dopuszczonych do obrotu w Polsce.

4. Instrukcja udzielania pierwszej pomocy

Przy udzielaniu pierwszej pomocy ratownik, pomimo zdenerwowania, powinien w miarę możliwości wykazać się opanowaniem i zdrowym rozsądkiem, gdyż jest to podstawą skuteczności i sprawności jego działania. W miarę możliwości do udzielenia pierwszej pomocy wzywa się pracownika szkoły przeszkolonego w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.

Pierwszą czynnością przed przystąpieniem do pomocy poszkodowanemu jest zabezpieczenie miejsca wypadku przed ewentualnymi dalszymi zagrożeniami, np. wyłączenie urządzeń elektrycznych.

Następną czynnością jest dokonanie oceny stanu poszkodowanego, czy zachował on przytomność i jaki jest stan wydajności jego układów krążenia i oddychania. Prawidłowa ocena tego stanu jest podstawą do dalszych działań związanych z pierwszą pomocą. Takimi działaniami mogą być:

- podjęcie sztucznego oddychania,
- zewnętrzny masaż serca,
- zatamowanie krwotoku,
- ułożenie poszkodowanego - w pozycji bocznej ustalonej,
- zabezpieczenie poszkodowanego przed pogłębieniem wstrząsu,
- wezwanie pogotowia ratunkowego.

Udzielenie pierwszej pomocy należy kontynuować do czasu przybycia fachowego personelu medycznego.

Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) dziecka lub lekarzem.

W sytuacji udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze z grupą uczniów szkoły jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów.

W razie urazów (skaleczenia, otarcia, zasinienia) niewymagających udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej i niepowodujących stanu nagłego zagrożenia zdrowia lub życia wychowanka szkoły nauczyciel, za zgodą rodzica, może dokonać niezbędnych czynności mających na celu pomoc uczniowi.

O każdym przypadku wystąpienia urazu nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub nauczyciel, pod którego opieką dziecko się znajduje, powiadamia w dniu zdarzenia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz dyrektora szkoły. Uraz nie stanowi wypadku.

Bezdech

W przypadku, kiedy pierwszy wystąpi zanik czynności oddychania, krążenie może trwać jeszcze przez krótki czas, ale jest ono wówczas mniej wydajne i dochodzi do jego zatrzymania. Brak czynności oddechowej zwany jest bezdechem. Może on wystąpić przy uszkodzeniach mózgu, górnych czynności oddechowych lub ich niedrożności. W większości przypadków przywrócenia dokonuje się, stosując proste czynności pod warunkiem natychmiastowego ich podjęcia.

Bezdech u poszkodowanego rozpoznajemy przez:

- brak ruchów oddechowych klatki piersiowej oraz
- niemożność wyczucia na własnym policzku wydychanego przez poszkodowanego powietrza.

Wówczas przystępujemy do udrożnienia dróg oddechowych i sztucznego oddychania.

Niedrożność dróg oddechowych w przypadku blokowania ich przez język stosunkowo łatwo usuwa się poprzez odchylenie głowy poszkodowanego do tyłu. Czynność tę wykonujemy:

- kładąc jedną rękę pod szyję poszkodowanego i jednocześnie układając drugą na jego czole,
- następnie, zachowując ostrożność, odchylamy jego głowę maksymalnie do tyłu.

W przypadku, kiedy zachodzi podejrzenie uszkodzenia kręgosłupa, zatkane językiem drogi oddechowe udrażniamy poprzez uniesienie żuchwy lub wyciągnięcie języka. Żuchwę można unieść, wysuwając ją w kierunku pionowym u poszkodowanego leżącego na wznak, poprzez naciskanie do przodu oboma kciukami kątów żuchwy. Wysunięcie żuchwy można uzyskać również przez pociągnięcie za dolne zęby, tak by wysunęły się przed zęby górne. Jeżeli omówione metody nie powodują udrożnienia dróg oddechowych, należy dokonać tego poprzez wyciągnięcie języka. Po rozwarciu szczęki poszkodowanego należy uchwycić język w palce wskazujący i kciuk, a następnie wyciągnąć go na brodę.

Usuwanie ciał obcych

Ciało obce z ust i gardła usuwa się poprzez przewrócenie poszkodowanego na bok i otworzenie jego ust.

Sztuczne oddychanie

Po upewnieniu się, że drogi oddechowe u poszkodowanego są drożne, można przystąpić do przywracania oddechu. Najskuteczniejszą i stosunkowo najprostszą metodą jest sztuczne oddychanie „usta—usta”. Stosowanie tej metody polega na tym, że ratujący wdmuchuje swoje powietrze wydechowe bezpośrednio do ust ratowanego. Po przechyleniu głowy poszkodowanego do tyłu i zatkaniu jego nosa ratujący powinien wykonać głęboki wdech

i wdmuchiwać powietrze bezpośrednio do ust poszkodowanego. Unoszenie się ściany klatki piersiowej ratowanego świadczy o skuteczności sztucznego oddechu. Odjęcie ust od ratowanego umożliwia bierny wydech. Ratujący powinien upewnić się, że w czasie wydechu powietrze wydostaje się na zewnątrz, wówczas czynności ratujące życie są skuteczne.

Czynności wdmuchiwania powietrza do płuc wykonuje się z częstotliwością od 16 do 20 razy na minutę do czasu powrotu samoistnego wydolnego oddechu lub przejścia poszkodowanego przez personel karetki reanimacyjnej. Wskazane jest stosowanie maski reanimacyjnej, umożliwiającej zatkanie nosa, co ułatwia prowadzenie sztucznego oddychania. Zapewnia ona również brak kontaktu ratownika z ustami poszkodowanego.

Równie skuteczne jest oddychanie „usta—nos”. Metodę tę stosuje się poprzez zatkanie ust poszkodowanego i wdmuchiwanie powietrza przez nos, co wymaga użycia większej siły niż przy metodzie „usta—usta”. Podczas wydechu usta ratowanego odsłania się.

Po odzyskaniu przez poszkodowanego własnego oddechu należy ułożyć go w pozycji bocznej ustalonej.

Zatrzymanie czynności serca

Zatrzymanie czynności serca równoznaczne jest z zatrzymaniem krążenia krwi w ustroju poszkodowanego.

Objawy:

- nagła utrata przytomności i po kilku sekundach bezdech,
- brak tętna na dużych tętnicach w okolicy szyi pachwin; należy zauważyć, że brak tętna w tętnicach promieniowych nie musi świadczyć o zatrzymaniu krążenia,
- źrenice poszkodowanego przestają reagować na światło, a skóra przyjmuje blado-siną barwę.

Zatrzymanie krążenia krwi wymaga natychmiastowego przystąpienia do masażu zewnętrznego i równocześnie sztucznego oddychania. Upewniwszy się, że krążenie krwi rzeczywiście ustało, niezwłocznie przystępujemy do czynności ratujących życie.

Masaż serca

Masaż serca zewnętrzny polega na tym, że ratujący uciska rytmicznie mostek ratowanego w kierunku kręgosłupa, kiedy ten leży na plecach. Na skutek tych działań serce leżące pomiędzy mostkiem a kręgosłupem zostaje uciśnięte, co powoduje mechaniczne wyciśnięcie krwi z komór małego i dużego krążenia. Odjęcie nacisku na klatkę piersiową pozwala na powtórne odkształcenie się ściany klatki piersiowej, co pozwala komorom serca na napełnienie się krwią. Cały cykl powtarza się przy następnym ucisku mostka i jego zwolnieniu.

Skuteczny masaż jest wykonywany przy prędkości 80 uciśnień na minutę. Przy wykonywaniu masażu poszkodowany powinien leżeć na plecach. Na mostek należy uciskać silnie, szybko,

krótko, a nadgarstki powinny być ułożone jeden na drugim. Uciskać należy w miejscu środkowej linii ciała, tuż poniżej połowy długości mostka.

Sztuczne oddychanie

Aby zapewnić skuteczność masażu serca, należy połączyć go ze sztucznym oddychaniem. W przypadku akcji prowadzonej przez jednego ratującego musi on wykonać zarówno sztuczne oddychanie, jak i masaż serca, w następujący sposób:

- po każdym 2 wdmuchnięciach wykonuje się 30 uciśnień,
- liczba sztucznych oddechów powinna wynosić 16—20 na minutę.

W przypadku, kiedy jest dwóch ratowników, ratowanie jest łatwiejsze, gdyż wówczas jeden ratownik wykonuje sztuczne oddychanie; a drugi masaż zewnętrzny serca. Osoba prowadząca sztuczne oddychanie powinna wdmuchiwać powietrze 2 razy na 30 uciśnień mostka. Wyczuwalne tętno w tętnicach szyjnych lub udowych, a także obwodowych świadczy o powrocie czynności serca. Badanie tętna na tętnicach szyjnych powinno być prowadzone dokładnie i w miarę krótko, tak by nie zakłócało swobodnego przepływu krwi do mózgu.

W przypadku, kiedy u poszkodowanego powrócą podstawowe funkcje życiowe, układamy go w pozycji bocznej ustalonej.

Krwotok

W przypadku wystąpienia krwotoku u poszkodowanego, tj. utraty dużej ilości krwi (tzn. około 1,5—2 litrów), wystąpią następujące objawy:

- bladość powłok ciała,
- przyspieszenie tętna,
- spadek ciśnienia krwi,
- ogólne osłabienie,
- szum w uszach,
- zimny pot,
- „mroczki” przed oczyma,
- niepokój,
- utrata przytomności, poprzedzająca zgon.

Tamowanie krwotoku

Zatamowanie krwotoku na miejscu wypadku jest czynnością ratującą życie. Zatamować krwotok można poprzez:

- uniesienie kończyny,
- ucisk ręczny w miejscu wypływu krwi,
- założenie opatrunku uciskowego.

Uniesienie kończyny stosowane jest przy mniejszych krwotokach. Przy większych stosujemy ucisk ręczny, jednak dobrze jest uciskać ranę, przykrywając ją gazą opatrunkową. Na krwawiącą ranę stosujemy opatrunek uciskowy. Opatrunek taki składa się z czystego opatrunku osłaniającego, który uciska się wałkiem ze zwiniętego bandaża, ligniny, waty itp. mocowanej opaską dociskającą. Zdarza się jednak, że mimo opatrunku rana krwawi nadal. W takim przypadku nie należy zdejmować opatrunku, lecz dołożyć waty, ligniny itp. i ucisnąć go silniej drugą opaską.

Złamanie kości czaszki

Może nastąpić na skutek upadku na głowę lub uderzenia w głowę. Poszkodowany jest nieprzytomny, krwawi z uszu i ust. Należy zrobić zimny okład na głowę, zapewnić spokój i skierować do szpitala. Złamanie kręgosłupa — silny ból w kręgosłupie, sztywność karku lub w stopach. Nie przemieszczać chorego. Wezwać pomoc instytucjonalną. Złamanie i zwichnięcie obojczyka objawia się bólem i znacznym obrzękiem w okolicach obojczyka. Włożyć do dołu pachowego zwitek waty, zgiąć rękę pod kątem prostym, zawiesić na temblaku zrobionym z chustki i na uszkodzone miejsce nałożyć zimny okład.

Złamanie żeber objawia się silnym bólem przy oddychaniu, kaszlu, kichaniu i przy ruchach. Mocno obandażować klatkę piersiową lub dobrze ściągnąć ręcznikiem podczas wydechu. W przypadku stłuczenia lub zwichnięcia stosować zimne okłady z wody i mocno zabandażować. Miejsca stłuczonego nie jodynować, rozcierać lub smarować maściami.

Złamania kończyn

W przypadku ręki należy ją unieruchomić za pomocą deski lub szyny tak, aby dwa sąsiadujące stawy uległy unieruchomieniu, zawiesić na temblaku i przymocować do tułowia. Przy złamaniu i zwichnięciu palców u rąk należy przymocować deseczkę na szerokość dłoni, zabandażować. Długość deseczki powinna być od końca palców do przedramienia. Złamanie kończyn dolnych

- należy unieruchomić na desce od długości pięty, by zachodziła poza miednicę, i przymocować do tułowia.

Nie należy zmieniać ułożenia kończyny ani nie próbować nastawiać złamania. Unieruchomić kończynę w jej aktualnym położeniu. Przy złamaniu otwartym nie wolno dotykać wystających odłamów kostnych — łatwo ulegają zakażeniu,

Wstrząs pourazowy

- Objawy wstrząsu:
- szybko słabnące, nawet niewyczuwalne tętno,
- bladość i ochłodzenie skóry,
- zimny pot na powierzchni ciała,
- płytki, przyspieszony oddech,
- niepokój poszkodowanego,

- apatia i senność.

Łagodzenie objawów wstrząsu

Przy początkowych objawach wstrząsu poszkodowany raczej jest przytomny, ale objawy te mogą pogłębić się na skutek strachu, bólu czy zimna. Należy zatem starać się wyeliminować czynniki powodujące ten wstrząs, a w szczególności:

- zapewnić poszkodowanemu spokój,
- osłonić przed zimnem,
- zapewnić poszkodowanemu prawidłowy oddech,
- opanować krwotok,
- założyć opatrunek lub unieruchomić złamanie,
- ułożyć poszkodowanego na wznak z kończynami dolnymi uniesionymi ku górze,

- uspokoić psychicznie,
- ewentualnie podać do picia ciepłe płyny — jeśli poszkodowany jest przytomny,
- szybko wezwać wykwalifikowaną pomoc medyczną.

Omdlenie

Udzielając pierwszej pomocy zemdlonemu, należy:

- ułożyć chorego wygodnie z nogami uniesionymi do góry lub posadzić, pochylając go mocno do przodu, tak by głowa znajdowała się między kolanami,
- rozpiąć choremu ubranie,
- zapewnić dostęp świeżego powietrza.

Nieprzytomnemu nigdy nie wolno podawać żadnych środków doustnie! Jeśli chory sinieje, należy podnieść mu do góry dolną szczękę celem udrożnienia dróg oddechowych. Jeśli po kilku minutach chory nie odzyskuje przytomności — wezwać pogotowie ratunkowe.

5. Postanowienia końcowe

W przypadku podejrzenia choroby dziecka niewymagającej udzielenia pierwszej pomocy przedlekarskiej (gorączka, kaszel, katar, wysypka itp.) nauczyciel niezwłocznie powiadamia rodziców (opiekunów) dziecka i informuje ich o konieczności odebrania dziecka ze szkoły.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W WYPADKU WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA DO SZKOŁY

Nazwa Szkoły: POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ im. WŁADYSŁAWA REYMONTA

Adres: ul. Parkowa 8, ul. Wrocławska 18, 55-120 Oborniki Śląskie:

I. CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest sposób postępowania na wypadek wtargnięcia do szkoły napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

II. PODSTAWY PRAWNE PROCEDURY:

- Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015—2019”;
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;
- Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym;

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY:

- Procedura do zastosowania w przypadku stwierdzenia obecności na terenie szkoły napastnika z bronią lub niebezpiecznym narzędziem.
- Procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki — Mateusz Błażków tel. 605547724
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor — Katarzyna Nowak-Białek
- w przypadku nieobecności ww:
  - pedagog p. Marzena Słobodzian,
  - pedagog p. Agnieszka Zgierska,
  - sekretarz szkoły (budynek przy ulicy Parkowej 8) — p. Magdalena Małek tel. 71 310 22 23 sekretarz szkoły (budynek przy ulicy Wrocławska 18) — p. Justyna Netwinko tel. 71 310 21 93

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych

pedagog p. M. Słobodzian, pedagog p. A. Zgierska, tel. 71 310 22 23, 71 310 21 93

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

Ad. 1. Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*.

Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się).

(szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób)

- **Wycisz i uspokój uczniów.**
(wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę)
- **Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.**
(należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji)
- **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.**
(niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia)
- **Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji**
(w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji do sił bezpieczeństwa- policja)
- **Zasłoń okno, zgaś światło.**
(należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego)
- **Nie przemieszczaj się.**
(przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników)
- **Bądź poniżej linii okien, zejź ze światła drzwi.**
(przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników)
- **Zejź z linii strzału, połóż się na podłodze.**
(z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz)
- **Jeżeli padną strzały, nie krzycz.**
(napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować bzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma)
- **Nie otwieraj nikomu drzwi.**
(interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi)
- **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.**

(w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia)

Ad. 2. Bezpośredni kontakt z napastnikami, którzy dążą do przecięcia kontroli nad szkołą.

- **Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika**
(wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników)
- **Na zadanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon**
(wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej)
- **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia**
(w takim przypadku ewentualnie niewykonane polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu)
- **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego**
(w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji)
- **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.**
(odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji)
- **Nie zwracaj na siebie uwagi**
(nie zwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szanse na uratowanie życia w przypadku gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu)
- **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.**
(brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców)
- **Nie oszukuj terrorystów**
(oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane)
- **Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.**
(zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców)
- **Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.**
(wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci których zachowanie odstaje od reszty)
- **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.**
(Każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana)
- **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.**
(nigdy nie wiadomo kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek)

Ad. 3. W przypadku działań antyterrorystycznych.

- **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.**
(policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar)
- **Nie próbuj pomaga służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.**
(próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji)
- **Położ się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.**
(postawa taka ułatwia działania policji a także identyfikację zamachowców którzy próbują się wtopić w szeregi napastników)
- **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.**
(postawa taka ułatwia działania policji a także identyfikację zamachowców którzy próbują się wtopić w szeregi napastników)
- **Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.**
(tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego)
- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.**
(wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową)
- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy**
(policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców)
- **Bądź przygotowany na traktowanie siebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.**
(w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak jak tego chcą siły interwencyjne)
- **Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.**
(najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych)

VI. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI:

Ewakuację można przeprowadzić tylko na komendę sił interwenujących i zgodnie z ich wskazówkami.

VII. SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „sygnał dźwiękowy przerywany” azyl (barykadowanie się w pomieszczeniach)

VIII. TELEFONY ALARMOWE

- Policja 997
- Telefon alarmowy telefonów 112

IX. SPOSÓB POWIADAMIANIA SŁUŻB:

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwiskom oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane przedsięwzięcia
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

X. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIANI Z SPE

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

XI. ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

XII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na uruchomienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w postępowaniu na wypadek uruchomienia procedury
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK PODŁOŻEMA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

Nazwa Szkoły: POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ im. WŁADYSŁAWA REYMONTA

Adres: ul. Parkowa 8, ul. Wrocławska 18, 55-120 Oborniki Śląskie:

I. CEL PROCEDURY:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek podłożenia ładunku wybuchowego lub stwierdzenia podejrzanego pakunku w szkole.

II. PODSTAWY PRAWNE URUCHONIENIA PROCEDURY:

- Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015—2019”;
- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;
- Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym;

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY:

- Procedura do zastosowania w przypadku stwierdzenia obecności podejrzanego pakunku lub otrzymania informacji o podłożeniu ładunku "wybuchowego.
- Procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki — Mateusz Błażków tel. 605547724
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor — Katarzyna Nowak-Białek
- w przypadku nieobecności ww:
  - pedagog p. Marzena Słobodzian,
  - pedagog p. Agnieszka Zgierska,
  - sekretarz szkoły (budynek przy ulicy Parkowej 8) — p. Magdalena Małek tel. 71 310 22 23 sekretarz szkoły (budynek przy ulicy Wrocławskiej 18) — p. Justyna Netwinko tel. 71 310 21 93

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych

pedagog p. M. Słobodzian, pedagog p. A. Zgierska, tel. 71 310 22 23, 71 310 21 93

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

Ad. 1. Podłożenie ładunku wybuchowego lub stwierdzenie podejrzanego pakunku.

a) Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego

- **Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów**
(uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu)
- **Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje.**
(w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji)
- **Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury**
(osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły)
- **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji**
(ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku)
- **Nie używaj telefonu komórkowego**
(eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy)
- **Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia**
(stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcje policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji)
- **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb**
(w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową)
- **W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi**
(szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły)
- **Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu**
(informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych)

b) Stwierdzenie podejrzanego pakunku

- **Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku**

(należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie Wkluczona)

- **Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku**
(w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania)
- **Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji** (tylko jeżeli czas na to pozwala)
(obycie pakunku w przypadku wycieku nieznannej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji)
- **Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury**
(osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły)
- **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji**
(ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku)
- **Nie używaj telefonu komórkowego**
(eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy)
- **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb**
(w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową)
- **W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi**
(szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły)
- **Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu**
(informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych)

VI. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI:

a) podczas zajęć

- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie są w klasie.
- Ustaw uczniów w parach na trasie wyjścia do drzwi.
- Osoby ze SPE poproś do przodu.
- Przepuść przed osobą niepełnosprawną ruchowo strumień ewakuowanych.
- Zabierz dziennik, listę dzieci z telefonami do rodziców/prawnych opiekunów.
- Wyprowadź uczniów drogami ewakuacyjnymi na wyznaczone miejsce ewakuacji.
- Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca

b) podczas przerwy

- Zgromadź uczniów znajdujących się w rejonie twojego przebywania poprzez użycie sygnału — ręka podniesiona do góry i użycie gwizdka sportowego.
- Pozostali nauczyciele ustawiają się w wyznaczonych rejonach szkoły zgodnie z wcześniej opracowanym planem i gromadzą uczniów.
- Ustaw uczniów w parach i opuść zagrożony teren drogami ewakuacyjnymi, udając się na wyznaczone miejsce ewakuacji.
- W miejscu ewakuacji podziel uczniów na grupy szkoleniowe i sprawdź obecność wszystkich uczniów

VII. SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „Ciągły sygnał dźwiękowy” — inicjacja procedury
- „Ładunek wybuchowy ewakuacja!!!” — inicjacja procedury w przypadku braku zasilania
- „Ręka podniesiona do góry i sygnał gwizdkiem” — konieczność zgromadzenia się wokół przekazującego sygnał i bezwzględne wykonywanie jego poleceń

VIII. TELEFONY ALARMOWE

- Policja 997
- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112

IX. SPOSÓB POWIADANLANIA SŁUŻB:

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia lub treść otrzymanej informacji
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane przedsięwzięcia
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

X. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z ZE SPE

Koordynator odpowiedzialny za osoby niepełnosprawne sprawdza zgodnie z listą identyfikacyjną, w miejscu ewakuacji, czy wszyscy uczniowie ze SPE zajmują się w miejscu ewakuacji.

XI. ZARZĄDZANE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

XII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.

- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na wypadek uchronienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia o cyberprzemoc na terenie szkoły

I. Czynności wstępne

1. W celu sprawnej reakcji i realizacji procedury należy dokonać ustaleń:
  - wyznaczenie sposobu zgłaszania informacji o cyberprzemocy,
  - poinformowanie o tym uczniów i ich rodziców,
  - wyznaczenie osoby/osób odpowiedzialnych za wdrożenie i realizację procedury,
  - uwzględnienie kar za stosowanie cyberprzemocy w statucie szkoły.

II. Zgłoszenie podejrzenia o cyberprzemoc

1. Zgłoszenia o tym, że uczeń szkoły stał się ofiarą cyberprzemocy, najczęściej dokonuje poszkodowany uczeń, jego rodzice lub koledzy, ale zgłoszenia może dokonać każdy, kto poweźmie wiedzę o takim zdarzeniu.
2. W szkole powinna istnieć możliwość anonimowego dokonania zgłoszenia o cyberprzemocy. Jeśli funkcjonuje „telefon zaufania” lub „skrzynka zgłoszeń”, przy pomocy których uczniowie mogą zgłaszać problemy bez podawania swojego nazwiska — nauczyciel informatyki powinien zwrócić uwagę uczniom, aby wykorzystywali je do zgłoszeń o cyberprzemocy anonimowo, jeśli obawiają się zrobić to osobiście. Jeżeli w szkole nie ma systemu anonimowego informowania o problemach — należy zaproponować uczniom taką możliwość, np. w pracowni komputerowej.
3. Uczniów należy uprzedzić, że, zgłaszając cyberprzemoc, powinni poinformować, w jaki sposób można sprawdzić prawdziwość zgłoszenia: podać adres strony internetowej lub innego miejsca, w którym widnieje kompromitujące zdjęcie czy obraźliwy wpis.

III. Sprawdzenie prawdziwości zgłoszenia

1. Osoba, która otrzymała informację o cyberprzemocy w szkole, zgłasza ten fakt do osoby odpowiedzialnej za przeprowadzanie procedury postępowania w sytuacji cyberprzemocy, np. wicedyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu.
2. Wyznaczona osoba, po oazył:naniu informacji, sprawdza ich prawdziwość; może to zrobić z pomocą nauczyciela informatyki, jeśli istnieje taka potrzeba.

IV. Zabezpieczenie dowodów

1. Nauczyciele zabezpieczają, rejestrują dowody świadczące o zastosowaniu cyberprzemocy, notują i zabezpieczają wszystkie dane, które odnajdą: adres strony www, nazwę użytkownika, profil, numer telefonu itd. (w zależności od formy zastosowanej przez sprawcę), treść wpisu, listu czy SMS-a, a także datę i godzinę odnalezienia dowodów.

Należy pamiętać, aby nie kasować SMS-ów, wiadomości nagranych na pocztę głosową — jeśli doszło do przemocy za pośrednictwem telefonu komórkowego. Jeśli wykorzystany został komunikator — trzeba zadbać o zapisanie niewłaściwych treści: najpierw należy sprawdzić, czy posiada on funkcję zapisywania rozmów, jeśli nie — wiadomość trzeba skopiować i zapisać, najlepiej w edytorze tekstu. Można też zrobić zrzut strony na ekran, podobnie jak w sytuacji, gdy wykorzystana została strona www, serwis społecznościowy albo czat. Kopiując informacje do edytora, trzeba zadbać o zachowanie jak największej ilości informacji, np. nie tylko treść e-maila, ale też dane nadawcy.

V. Ustalenie okoliczności zdarzenia

1. Nauczyciele podejmują próbę ustalenia okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
2. Wyznaczone osoby analizują zdarzenie i podejmują decyzje w kwestii dalszych działań. W zależności od wagi zdarzenia i od potrzeb — w tej części postępowania może uczestniczyć pedagog szkolny, wychowawcy sprawcy i ofiary, dyrektor szkoły.

VI. Identyfikacja sprawcy

1. W trakcie analizowania okoliczności zdarzenia następuje próba identyfikacji sprawcy (z pomocą nauczyciela informatyki) i ustalenia, czy jest on uczniem szkoły. Nie zawsze jest to możliwe, gdyż, dokonując aktu cyberprzemocy, sprawcy bardzo często posługują się fałszywą tożsamością, np. zakładają konta nieistniejących, wymyślają dane lub podszywają się pod inną osobę, np. pożyczając telefon. W tej drugiej sytuacji nauczyciele mają możliwość porozmawiania z właścicielem na temat tego, komu pożyczył telefon lub komu udostępnił swoje hasła, umożliwiając używanie konta lub profilu w serwisach społecznościowych. To może pomóc zidentyfikować prawdziwego sprawcę.
2. Jeśli ofiara cyberprzemocy ma podejrzenie, kto może być sprawcą, należy potraktować to poważnie i rozmawiać z osobą podejrzewaną — uczniowie czasem są w konflikcie, grożą sobie lub mają na koncie różne zaczepki, dokuczanie sobie czy wcześniejsze podobne zachowania. Być może ujawniony akt cyberprzemocy jest kolejnym ze strony tego samego agresora i ofiara wie, kto nim jest.
3. W celu ustalenia sprawcy można także rozmawiać z uczniami klasy ofiary, Cyberprzemocy najczęściej dokonują koledzy z tej samej szkoły, a nawet klasy, jest więc bardzo duże prawdopodobieństwo, że część z nich wie, kto jest sprawcą.
4. Gdy uda się zidentyfikować sprawcę — należy mu nakazać natychmiastowe usunięcie obraźliwych lub szkodliwych treści i wyciągnąć konsekwencje adekwatne do wykroczenia.
5. Jeśli ustalenie sprawcy się nie powiedzie, a zostało złamane prawo — należy poinformować o tym policję.

6. Należy wówczas skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

7. Na wniosek policji dostawca usługi internetowej oraz operator sieci komórkowej podadzą dane sprawcy cyberprzemocy.

8. Sytuacje, w których należy zgłosić sprawę do sądu rodzimego:

- a) jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły,
- b) gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

Zgłoszenia dokonuje dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.

9. Sytuacje, w których należy zgłosić sprawę na policję, to sytuacje przemocy z naruszeniem prawa: groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści. Zgłoszenia dokonuje dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba.

VII. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

1. Konsekwencje i rodzaj działań wobec sprawcy uzależnione będą od tego, czy jest on uczniem szkoły, czy nie. Jeśli nie — działania podejmuje policja. Jeśli tak — działania należą do szkoły, a policja reaguje, jeśli ranga czynu popełnionego przez sprawcę tego wymaga.

2. Jeśli sprawcą był uczeń — należy o tym natychmiast poinformować jego rodziców.

3. Jeśli sprawcą przemocy jest uczeń szkoły, należy najpierw przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego zachowania. W rozmowie powinni uczestniczyć nauczyciele biorący udział w rozwiązywaniu sprawy, pedagog szkolny, wychowawca ucznia, a także jego rodzice. Celem rozmowy powinno być dowiedzenie się jak najwięcej o okolicznościach zajścia, jego przyczynach, ale także poszukanie możliwości rozwiązania sytuacji konfliktowej, form zadośćuczynienia wobec ofiary.

4. Wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy, zgodnie z zapisami statutu szkoły, uwzględniające rozmiar i rangę szkody, czas trwania działań sprawcy, szkodliwość czynu i celowość działań, świadomość konsekwencji, np. w zależności od wieku ucznia.

5. Objęcie sprawcy opieką psychologiczno-pedagogiczną w celu uświadomienia mu konsekwencji jego działań, pomocy w zmianie jego postawy i postępowania.

VIII. Działania wobec ofiary cyberprzemocy

1. Tuż po potwierdzeniu zgłoszenia przemocy — należy otoczyć opieką jej ofiarę. W rozmowie z uczniem należy ustalić, jakie działania powinny zostać podjęte oraz powiadomić o zajściu rodziców ucznia. Uczeń powinien otrzymać informację o całkowitym wsparciu, gotowości pomocy ze strony szkoły oraz wyciągnięciu konsekwencji wobec sprawcy.

2. Uczeń będący ofiarą powinien otrzymać poradę jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzać do eskalacji prześladowania — nie usuwać żadnych dowodów winy sprawcy, nie wchodzić w kontakt ze sprawcą poprzez internet, natychmiast zgłosić dorosłym wszelkie akty przemocy.

3. Sytuacja szkolna ucznia powinna być monitorowana przez wychowawcę, pedagoga szkolnego oraz innych nauczycieli, aby uniknąć ewentualnych ataków zemsty ze strony ukaranego sprawcy.

IX. Sporządzenie dokumentacji z zajęcia

1. Osoba "znaczona do realizacji procedur postępowania w sytuacji cyberprzemocy zobowiązana jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia.

2. Dokument powinien zawierać datę i miejsce zdarzenia, dane osób biorących w nim udział i świadków oraz opis ustalonego przebiegu wydarzeń, wraz z zabezpieczonymi dowodami.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły przebywa uczeń znajdujący się pod wpływem alkoholu lub narkotyków

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmu (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)*
  - *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939.),*
  - *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969, z 2022 r. poz. 170)*
1. Nauczyciel, który podejrzewa że na terenie szkoły przebywa uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, informujemy o tym niezwłocznie wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
  2. Z uwagi na bezpieczeństwo takiego ucznia nauczyciel lub inny wyznaczony pracownik szkoły umieszcza go w miejscu niedostępnym dla innych osób(w Sali lub w innym pomieszczeniu niedostępnym dla pozostałych uczniów) i sprawuje nad nim opiekę.
  3. Nauczyciel wzywa do szkoły pogotowie w celu stwierdzenia lub wykluczenia stanu nietrzeźwości lub stanu odurzenia ucznia, a gdy jest to konieczne – udzielenia pierwszej pomocy
  4. Wychowawca ucznia lub dyrektor szkoły informuje rodziców/prawnych opiekunów ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły, chyba że wcześniej został zabrany przez pogotowie
  5. Podczas spotkania z rodzicami obecni są: dyrektor szkoły, wychowawca klasy oraz pedagog szkolny/psycholog. Z rozmowy z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia dyrektor szkoły lub wychowawca klasy sporządza notatkę, w której zawiera informacje co do przebiegu spotkania i przekazania ucznia rodzicom. Rodzice podpisują notatkę , potwierdzając w ten sposób odbiór dziecka ze szkoły.
  6. W przypadku odmowy odebrania ucznia ze szkoły lub braku możliwości nawiązania kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka lekarz z pogotowia, po zbadaniu ucznia, w porozumieniu z dyrektorem szkoły decyduje o jego przewiezieniu do szpitala lub przekazaniu go funkcjonariuszom policji.
  7. W przypadku, gdy uczeń jest agresywny i stwarza zagrożenie dla innych uczniów lub pracowników szkoły, a rodzice odmawiają jego odbioru lub nie jest możliwe nawiązanie z nimi kontaktu, dyrektor szkoły zawiadamia o zdarzeniu policje.
  8. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości ucznia(w sytuacji, gdy rodzice nie chcą odebrać go ze szkoły lub nie ma z nimi kontaktu) policja może umieścić ucznia w izbie wytrzeźwień na czas maksymalnie 24 godzin , a w przypadku jej braku – w jednostce policji, w odosobnieniu od osób dorosłych. Policja zawiadamia również

rodziców/prawnych opiekunów ucznia, a gdy uczeń nie ma ukończonych 18 lat – sąd rodzinny.

9. W przypadku powtarzania się podobnych zdarzeń w stosunku do tego samego ucznia dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomić o tym policję(wydział do spraw nieletnich)

Oraz sąd rodzinny, gdy uczeń nie ukończył 18.roku życia

10. W przypadku spożywania na terenie szkoły alkoholu przez ucznia, który ukończył 17 lat, dyrektor szkoły ma obowiązek zawiadomić policję , albowiem czyn taki stanowi wykroczenie.

11. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi-sprawcy kary przewidzianej w regulaminie szkoły.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia posiadania przez ucznia środków odurzających lub substancji psychotropowych

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
  - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939.),
  - Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145, 1006, 1089, 1222, 1248).
1. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, powinien zażądać od niego, w obecności innego nauczyciela lub pracownika szkoły, przekazania mu podejrzonej substancji, pokazania zawartości plecaka, kieszeni. Należy pamiętać, że nauczyciel nie jest uprawniony do przeszukania odzieży ucznia ani posiadanych przez niego przedmiotów (plecaka, torby) – czynność ta jest zastrzeżona dla funkcjonariuszy policji.
  2. Nauczyciel niezwłocznie informuje o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły.
  3. Wychowanie klasy, do której uczęszcza uczeń, informuje o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia, zobowiązując ich do niezwłocznego przybycia do szkoły. Podczas rozmowy z rodzicami wychowawca klasy informuje o dokonanych ustaleniach oraz konsekwencjach wyciągniętych wobec ucznia.
  4. W przypadku, gdy uczeń odmawia wydania substancji oraz ujawnienia zawartości torby/plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która na podstawie przepisów prawa może dokonać przeszukania ucznia oraz zabezpieczyć podejrzaną substancję celem przekazania jej następnie do badań laboratoryjnych i jednoznacznego stwierdzenia ich rodzaju.
  5. Jeżeli uczeń dobrowolnie wyda nauczycielowi posiadane substancje lub środki, wychowawca w rozmowie z uczniem podejmuje próbę ustalenia, od kogo ma owe substancje, kiedy je nabył oraz za jaką kwotę, czy było to jednorazowe, czy wielokrotne nabycie, a następnie wzywa na teren szkoły policję i przekazuje funkcjonariuszom otrzymane od ucznia substancje.
  6. Na żądanie policji dyrektor zabezpiecza i przekazuje nagranie z monitoringu, jeżeli jest on zainstalowany na terenie szkoły.

7. W każdym przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego (przez ucznia, który ukończył 13. rok życia, ale przed ukończeniem 17 lat) lub przestępstwa (przez ucznia, który powyżej 17. roku życia) posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych, wprowadza do obrotu środków odurzających, udzielenia innej osobie, ułatwiania lub umożliwiania ich użycia oraz nakłaniania do ich użycia dyrektor szkoły ma obowiązek niezwłocznie powiadomić policję lub prokuraturę, a w przypadku ucznia w wieku od 13. do 17. roku życia – również sąd rodzinny.
8. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi kary przewidzianej w regulaminie szkoły.
9. Wychowawca klasy x przeprowadzonych czynności z udziałem ucznia oraz rozmowy z jego rodzicami/prawnymi opiekunami sporządza notatkę, opisując przebieg zdarzeń i ustalone okoliczności oraz podjęte działania. Notatkę przekazuje następnie dyrektorowi szkoły.

Procedura postępowania wobec ucznia, który jest sprawcą czynu karalnego (przemocy, bójki)

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969, z 2022 r. poz. 170).*

W przypadku stwierdzenia na terenie szkoły lub podczas zajęć zorganizowanych przez szkołę bójki lub pobicia ucznia:

1. Uczeń, który zauważył zdarzenie, powinien niezwłocznie poinformować o tym nauczyciela dyżurującego lub wychowawcę klasy.
2. Poinformowany nauczyciel musi rozdzielić uczniów, umieścić ich w bezpiecznym miejscu, z dala od pozostałych uczniów, i zapewnić im opiekę.
3. Jeżeli jest to konieczne, nauczyciel udziela uczniom pierwszej pomocy i wzywa pogotowie.
4. Nauczyciel informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę klasy.
5. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczestnikami zajęcia oraz uczniami, którzy byli jego świadkami i ustala powody bójki/pobicia oraz jej inicjatora.
6. Wychowawca klasy powiadamia o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich niezwłocznie do szkoły. Podczas rozmowy z rodzicami dyrektor szkoły informuje ich szczegółowo o okolicznościach zdarzenia i ewentualnych konsekwencjach wobec uczniów.
7. Dyrektor szkoły poleca zabezpieczyć dowody zdarzenia celem ich ewentualnego przekazania policji (np. nagranie z monitoringu).
8. Jeżeli zdarzenie miało miejsce po raz pierwszy, dyrektor szkoły wspólnie z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym i rodzicami uczniów podejmuje decyzję, czy zasadne jest powiadomienie o zdarzeniu policji(sprawa może zakończyć się polubownie).
9. Jeżeli sytuacja miała miejsce po raz kolejny, dyrektor szkoły powiadamia o zdarzeniu policję i przekazuje do jej dyspozycji uczniów. Gdy uczeń-sprawca nie ukończył 17 lat, dyrektor szkoły informuje również sąd rodzinny.
10. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi kary przewidzianej w regulaminie szkoły.

Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej wobec innego ucznia

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969, z 2022 r. poz. 170).*

1. Jeśli powstanie podejrzenie stosowania wobec jednego z uczniów przemocy psychicznej przez   innego ucznia, należy zawiadomić niezwłocznie wychowawcę klasy, a w przypadku jego nieobecności innego nauczyciela.
2. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem-ofiarą celem ustalenia, kto stosuje wobec niego przemoc, jak długo to trwa, na czym polega, jakie odniósł szkody.
3. Z dokonanych ustaleń wychowawca klasy sporządza notatkę i informuje o nich psychologa szkolnego lub pedagoga oraz dyrektora szkoły celem podjęcia odpowiednich działań.
3. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-ofiary do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz psychologiem lub pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach oraz możliwych do podjęcia środkach (objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorowanie sytuacji w klasie oraz obserwacja zachowania wobec ucznia-ofiary).
4. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-sprawcy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz psychologiem lub pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach, zobowiązaniu ucznia do poprawy zachowania, wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w regulaminie szkoły oraz monitorowaniu zachowania ucznia-sprawcy przemocy.
5. Jeżeli sytuacja ma miejsce po raz pierwszy, sprawa może być rozwiązana polubownie.
6. Jeżeli podobne sytuacje miały już miejsce w przeszłości, dyrektor szkoły zawiadamia o tym policję i sąd rodzinny (gdy uczeń nie ma ukończonych 17 lat).
7. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym wymierza uczniowi- sprawcy karę przewidzianą w regulaminie szkoły.

Procedura postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego/kradzieży

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969, z 2022 r. poz. 170)*

1. W przypadku stwierdzenia popełnienia kradzieży na szkodę ucznia pokrzywdzony uczeń powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę lub innego nauczyciela.
2. Poinformowany nauczyciel w rozmowie z uczniem ustala, co było przedmiotem kradzieży, gdzie się znajdowało, kiedy uczeń ostatni raz widział ten przedmiot, ile kosztował, czy uczeń kogoś podejrzewa o dokonanie kradzieży, a jeżeli tak, to dlaczego. Z rozmowy z uczniem nauczyciel sporządza notatkę.
3. Wychowawca klasy przeprowadza czynności wyjaśniające i o ich wyniku informuje dyrektora szkoły, przekazując mu notatkę z dokonanych ustaleń.
4. Jeżeli ustalono ucznia, który dokonał kradzieży, należy wezwać go do wydania skradzionej rzeczy, a jeżeli jest to niemożliwe (sprzedał ją lub zniszczył), zwrócenia w określonym terminie jej równowartości.
5. Wychowawca klasy informuje o zdarzeniu rodziców uczniów, wzywając ich do szkoły.
6. Jeżeli wartość przedmiotu kradzieży była większa niż 250 zł, dyrektor szkoły wspólnie z rodzicami uczniów decyduje o poinformowaniu o zdarzeniu policji (postępowanie może zakończyć się mediacją i udzieleniem uczniowi- sprawcy kary przewidzianej w regulaminie szkoły).
7. Jeżeli sprawy nie można zakończyć ugodowo oraz w przypadku ponownego popełnienia czynu przez tego samego ucznia, dyrektor szkoły o zdarzeniu zawiadamia policję, a gdy uczeń nie ukończył 17 lat – również sąd rodzinny.
8. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi- sprawcy kary przewidzianej w regulaminie szkoły.

Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły

Opracowano na podstawie:

§1

Przedmioty, których wnoszenie na teren szkoły jest zabronione, to przedmioty takie, jak: noże, scyzoryki, szpikulce, żyłki, lasery, kije baseballowe, gaz, straszaki broni palnej, petardy, pałki gumowe, kastety, narkotyki, dopalacze, elektroniczne papierosy, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów, itp.

§2

Jeżeli nauczyciel zauważy u ucznia niebezpieczne narzędzie lub uzyska informację, że uczeń posiada niedozwolone narzędzie (z wyjątkiem narkotyków i dopalaczy, których zauważenie stanowi oddzielne zasady postępowania), zobowiązany jest do podjęcia następujących działań:

- 1) nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma obowiązek oddać przedmiot do depozytu),
- 2) powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy, a w dalszej kolejności pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły,
- 3) wychowawca/pedagog/psycholog deponuje niebezpieczne narzędzie w gabinecie dyrektora szkoły,
- 4) wychowawca powiadamia rodziców i wzywa ich do odbioru narzędzia,
- 5) wychowawca i dyrektor przeprowadzają rozmowę uświadamiająco-dyscyplinującą z uczniem i jego rodzicami (niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia uczniów spowodowane posiadaniem i użyciem niebezpiecznego narzędzia na terenie szkoły, konieczność zwiększenia nadzoru rodziców nad uczniem oraz zaniechania podobnych praktyk w przyszłości, konsekwencje prawne),
- 6) jeśli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia, nauczyciel odizolowuje go od pozostałych uczniów, korzystając z pomocy innych pracowników szkoły, a dyrektor szkoły decyduje o konieczności zawiadomienia policji,
- 7) dalsze postępowanie prowadzi policja,
- 8) powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
- 9) kara dostosowana do wagi przewinienia, zgodnie z regulaminem ucznia/statutem szkoły,
- 10) nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza w dokumentacji ucznia

§3

Zadania wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego:

- 1) wezwanie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu,
- 2) powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
- 3) obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności dyrektora szkoły,
- 4) zastosowanie kary wynikającej z regulaminu ucznia/statutu szkoły,
- 5) wraz z dyrektorem szkoły przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami, ustalenie dalszego działania wychowawczego i poinformowanie o dalszych procedurach postępowania.

§4

Zadania dyrektora szkoły:

- 1) zdeponowanie niedozwolonego narzędzia,
- 2) wezwanie policji w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia,
- 3) obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego,
- 4) jeżeli uczeń nie poprawia zachowania - zastosowanie kar wynikających ze statutu szkoły (upomnienie dyrektora, nagana dyrektora),
- 5) zawiadomienie sądu rodzinnego,
- 6) jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania, dyrektor szkoły powiadamia organ nadzoru pedagogicznego i organ prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę, a także wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły,
- 7) sporządza notatkę służbową z przebiegu sytuacji.

§5

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyki lub dopalacze, powinien podjąć następujące kroki:

- 1) zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby zabezpiecza substancje przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem lub zabraniem do czasu przyjazdu policji,
- 2) podejmuje próbę ustalenia, do kogo należy znaleziona substancja,
- 3) o zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję,
- 4) po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia,
- 5) dalsze postępowanie prowadzi policja,
- 6) z przebiegu sytuacji nauczyciel sporządza notatkę służbową

§ 6

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą wyglądem narkotyki lub dopalacze, powinien podjąć następujące kroki:

1. powiadamia wychowawcę, a w dalszej kolejności pedagoga/psychologa szkolnego oraz dyrektora szkoły,
2. nauczyciel w obecności wychowawcy lub pedagoga szkolnego żąda, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość teczki/plecaka (nauczycielowi ani dyrektorowi nie wolno samodzielnie przeszukać rzeczy ucznia),
3. pedagog/psycholog ustala, czy substancja jest narkotykiem lub dopalaczem i w jaki sposób/od kogo uczeń nabył substancję,
4. po oddaniu przez ucznia podejrzanego substancji szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji,
5. w przypadku odmowy przekazania substancji lub pokazania zawartości teczki i odzieży, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje ucznia oraz zabezpiecza substancję,
6. dalsze postępowanie prowadzi policja,
7. włączenie kuratora sądowego, jeżeli uczeń jest pod jego opieką,
8. zastosowanie kary wynikającej z regulaminu, zgodnie z regulaminem/ statutem szkoły,
9. nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza w dokumentacji ucznia.

§ 7

Zadania wychowawcy i pedagoga szkolnego:

1. wezwanie rodziców/prawnych opiekunów do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu,
2. powiadomienie kuratora sądowego, jeśli uczeń jest pod jego opieką,
3. obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności dyrektora szkoły,
4. wraz z dyrektorem szkoły przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami, ustalenie dalszych działań wychowawczych oraz poinformowanie o dalszych procedurach postępowania,
5. w przypadku potwierdzenia, że podejrzana substancja jest narkotykiem lub dopalaczem, zastosowanie sankcji wynikającej ze statutu szkoły,
6. sporządzenie notatki służbowej z przebiegu sytuacji.

§ 8

Zadania dyrektora szkoły:

1. wezwanie policji i przekazanie znalezionej substancji,
2. obecność podczas rewizji przeprowadzonej przez policję w obecności rodziców ucznia lub, jeżeli rodzice odmówią przybycia, w obecności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga szkolnego,
3. jeżeli uczeń nie poprawia zachowania – zastosowanie kar wynikających ze statutu szkoły (upomnienie dyrektora, nagana dyrektora),

4. zawiadomienie sądu rodzinnego,
5. jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania, dyrektor szkoły powiadamia organ nadzoru pedagogicznego i organ prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę, a także wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły,
6. z przebiegu sytuacji sporządza notatkę służbową.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy w rodzinie

§ 1

Nauczyciel podejrzewający, że uczeń może być ofiarą przemocy, prosi go o rozmowę, zapewniając o dyskrecji i przedstawiając możliwości pomocy

§ 2

Nauczyciel wysłuchuje ucznia, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków, w bezpiecznym i odosobnionym miejscu

§ 3

W przypadku potwierdzenia podejrzeń o stosowanie przemocy wobec ucznia w rodzinie nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy lub/i pedagoga/psychologa szkoły

§ 4

Wychowawca informuje dyrektora szkoły

§ 5

Jeżeli uczeni sobie tego życzy, może opowiedzieć o swojej sytuacji jeszcze raz, dokładniej, jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pogotowie ratunkowe

§ 6

Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, dyrektor lub pedagog prosi o pomoc pielęgniarkę szkolną. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pogotowie ratunkowe.

§ 7

Pedagog/psycholog szkolny lub dyrektor zawiadamia lub/i wzywa do szkoły rodzica lub inną osobę z najbliższej rodziny ucznia, której dotyczą zarzuty o dokonywanie aktów przemocy na dziecku – w celu dokonania ustaleń co do dalszego postępowania

§ 8

Nauczyciel, który przeprowadzał rozmowę z uczniem, sporządza notatkę służbową z przeprowadzonej rozmowy, zamieszczając w niej datę i godzinę zgłoszenia, opisuje relacje zgłaszającego, wygląd, zachowanie, dolegliwości osoby, której dotyczy przemoc i przekazuje notatkę dyrektorowi lub osobie, która pełni jego obowiązki

§9

dyrektor szkoły podejmuje decyzje o wdrażeniu procedury „Niebieska krata”

i wyznacza pracownika do jej przeprowadzenia

§10

Dyrektor niezwłocznie po wdrożeniu procedury zawiadamia przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i przekazuje mu sporządzoną dokumentację pokrzywdzonego.

§11

Jeżeli sprawa dotyczy ucznia, który nie jest pełnoletni, dyrektor zawiadamia sąd rodzinny.

Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia

§ 1

Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia, na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

§ 2

Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych

1. Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, gdyż mogą wskazywać na zamiary samobójcze, należą:
  - 1) mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,
  - 2) pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
  - 3) przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
  - 4) mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
  - 5) okaleczanie się, autoagresja,
  - 6) ucieczki z domu lub szkoły, wagarowanie,
  - 7) rozwiązywanie lub odkładanie sprawy z uczniem przedmioty,
  - 8) nagła zmiana zachowania się,
  - 9) rezygnacja z zajęć, w których dotąd brał/brała udział,
  - 10) inne zachowania odbiegające od normy.
2. Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu.
3. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z psychologiem/pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
4. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
5. Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja przekazywana jest dyrektorowi szkoły.
6. Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią.

§ 3

Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji jego wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Po odnalezieniu ucznia nie pozostawiają ucznia samego, lecz próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
3. Informują o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.

4. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia informują o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia.
5. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów, a jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia – odpowiednim instytucjom.
6. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i psychoterapeutyczną.
7. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, wskazują rodzicom konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

§ 4

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły

1. Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
2. Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
3. Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
4. Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustrome miejsce.
5. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pielęgniarkę szkolną lub pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to możliwe, powiadamia także, by interwencja służb przebiegała dyskretnie.
7. Kiedy pojawi się taka możliwość, powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
8. Dyrektor szkoły natychmiast informuje rodziców/prawnych opiekunów ucznia.
9. Pracownik szkoły rejestruje zdarzenie w dzienniku służbowym, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
10. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

§ 5

Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły

1. Jeśli próba samobójcza miała miejsce poza szkołą, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
3. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto

przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

§ 6

Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
2. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK SKAŻENIA CHEMICZNEGO I BIOLOGICZNEGO SZKOŁY

Nazwa Szkoły: POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ im. WŁADYSŁAWA REYMONTA
Adres: ul Parkowa 8, Wrocławska 18. 55-120 Oborniki Śląskie:

I. PROCEDURA CEL:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek skażenia chemicznego i biologicznego szkoły

II. PODSTAWY PRAWNE URUCHOMIENIA PROCEDURY:

- Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92, 1248);
- Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166, z 2015 r. poz. 1485, z 2016 r. poz. 266, 904, 1250);

III. PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDURY:

Procedura do zastosowania w przypadku skażenia substancją chemiczną lub biologiczną terenu szkoły oraz zagrożenia skażeniem ww. substancjami.

Procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

IV. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki-Mateusz Błażków
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor-Katarzyna Nowak-Białek
- w przypadku nieobecności ww:

pedagog p. Marzena Słobodzian, pedagog p. Agnieszka Zgierska,
sekretarz szkoły (budynek przy ulicy Parkowej 8)-p. Magdalena Małek tel. 71 310 22 23
sekretarz szkoły (budynek przy ulicy Parkowej 8)-p. Justyna Netwinko tel. 71 310 21 93
Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych - pedagog p. M. Słobodzian, pedagog p. A. Zgierska, tel. 71 310 22 23, 71 310 21 93

V. SPOSÓB POSTĘPOWANIA

1. Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku) gdy nie nastąpiło skażenie placówki:

- **zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru,**
- **natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby** (policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku),
- **w budynku – szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzacje,**
- **w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki** (maski płynowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowany, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry),
- **przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń** (częsta zmiana zmiana tamponu lub nawilżenie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji),
- **powstrzymać się od picia, pożywiania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku**
- **do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych,**
- **oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.**

2. Szkoła została skarżona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jej pojawieniu się:

- **nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,**
- **aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem**
- **pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzacje nie dopuścić do przeciągów**
- **opuścić pomieszczenie, którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób**
- **powiadomić administratora** (dyrektor, zastępca dyrektora, osoba upoważniona),
- **zaalarmowanie wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru** (rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki a nie otwarta przestrzeń),
- **natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby** (policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia),

- **jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem; zdjąć ubrania, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka,**
- **po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb** (policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń),
- **w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację,**
- **sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5m od niej. Listę przekazać policji.**
- **W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki** (maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry)
- **Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń** (częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji),
- **Powstrzymać się od pica, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku**
- **Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi**

VI. SPOSÓB PROWADZENIA EWAKUACJI:

Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora i/lub odpowiednich służb oraz zgodnie z ich wskazówkami.

VII. SPOSÓB ODCZYTYWANIA SYGNAŁÓW ALARMOWYCH

- „sygnał dźwiękowy przerywany” — ewakuacja
- „sygnał ciągły przez 30 sekund” — wejść i pozostać w budynku

VIII. TELEFONY ALARMOWE

- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112
- Policja 997
- Straż pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999

IX. SPOSÓB POWIADAIWANIA SŁUŻB:

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane przedsięwzięcia
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

X. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM ZE SPE

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

XI. ZARZĄDZANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

XII. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.